पान नं. ६०११८२२३१

का.जि.का.द.नं. २८/०३५/३६

श्रृङ्खला

मासिक

Shrinkhala Monthly

वर्ष-४६, अड्क-९, पूर्णाड्क-२१९, २०८२ चैत्र (ने.सं. ११४६)

प्रकाशक/सम्पादक
प्रवीण जोशी
(मो. ९८४१५५११७५)

इमेल
shreengkhalamasik77@gmail.com
Website
www.shrinkhala.com

कम्प्युटर
मो. ९८४१३४४५७७
sathicomputer111@gmail.com

मुद्रण
बी.एल. प्रेस
बागबजार, काठमाडौं

कार्यालय
बागबजार, काठमाडौं

मूल्य : रु.५०/-

ग्राहक शुल्क
वार्षिक रु. ५५०/-
त्रिवार्षिक रु. १,५००/-
आजीवन रु. ५,०००/-

यस पटक

कविता/गीत/गजल

- अनिल श्रेष्ठ /३
- ॐ नरहरि श्रेष्ठ /४
- गोवधन पूजा /५
- विक्रम शिशिर /५
- मोहन सुवेदी /६
- मीना श्रेष्ठ /७
- राजेन्द्र चित्रकार /९
- प्रकाश ढकाल /९
- किरण श्रेष्ठ 'प्रभात' /१०

कथा/लघुकथा

- ममता मृदुल /११
- घनबहादुर थापा /१२
- ईश्वर पोखरेल /१३
- चूडामणि नेपाल 'अकिञ्चन' /१४

संस्मरण

- केशव सुनाम /१५
- अच्युत घिमिरे /१७

निबन्ध

- दिनेश पौडेल /२०

अन्तर्वार्ता

- जीतेन्द्र रसिक /२७

समालोचना/समीक्षा

- धुव मधिकर्मी /३४
- तेजविलास /३९
- विमल लामिछाने /४२

सर्जकहरू हरेक शासकका प्रतिपक्ष हुन्
जीतेन्द्र रसिक

प्रस्तुति : यदुनाथ गौतम

सिन्धुपाल्चोकको स्याउले बजार (हाल चौतारा साँगाचोकगढी-१) मा जन्मनु भएका साहित्यकार जीतेन्द्र रसिक भक्तपुर -२ मा स्थायी बसोबास गर्दै आउनु भएको छ। पिता जगलाल श्रेष्ठ र माता रमादेवी श्रेष्ठका ज्येष्ठ सुपुत्र रसिकको वास्तविक नाम जीतेन्द्रलाल श्रेष्ठ हो। हाल नेपालभाषा केन्द्रीय विभागबाट आफ्नो मातृभाषामै संस्कृति विषय लिएर दर्शनाचार्य विद्यावारिधि अध्ययनरत हुनुहुन्छ। विद्यालय जीवनदेखि नै साहित्य लेखनमा प्रवेश गर्नु भएका रसिक २४ वर्ष नेपालको मूलधारका सञ्चारमाध्यममा संवाददाता, डेक्स सम्पादक, सम्पादकदेखि प्रधान सम्पादकसम्मको भूमिकामा रहेर कार्य सम्पादन गरिसक्नु भएको छ। साहित्यको क्षेत्रमा उहाँको सृजना क्षेत्र अत्यन्तै व्यापक छ। उहाँका डेढ दर्जन साहित्यिक तथा संस्कृति र सम्पदाका कृति प्रकाशन भइसकेका छन्। उहाँका प्रकाशित कृतिहरूमा १. हृदयस्पर्शी छालहरू (गजलसङ्ग्रह -२०६३) २. तारापुञ्ज (फाँचलसङ्ग्रह -२०६५) ३. एलियनको पृथ्वी भ्रमण (बालकथासङ्ग्रह -२०७२)४. काफिया (गजलसङ्ग्रह-२०७३) ५. हावा फल्ने रुख (बाल चित्रकथा-२०७३) ६. लज्जावती (उपन्यास -२०७३) ७. एङ्ग्री बर्ड (अङ्ग्रेजी बालकथासङ्ग्रह -२०७४) ८. अलकापुरी भक्तपुर (सम्पदा नालीबेली -२०७५), ९. सर्वरत्न (पद्मरत्न तुलाधरको जीवनी -२०७६) १०. पब्लिक स्पिकिङ (उद्घोषण तथा सञ्चार सिकाई पुस्तक -२०७७) ११. बेलबहादुरसँग बिहे (बाल चित्रकथा २०७७) १२. गुलेली (बाल कथासङ्ग्रह-२०७७) १३. हनुमानको करामत

जीतेन्द्र रसिक

(बालचित्रकथा २०७८) १४.'गजल ऐ महफिल' (संयुक्त गजलसङ्ग्रह -२०७९) १५. सत्यको खोज (वाङ्मय शताब्दीपुरुष सत्यमोहन जोशीको जीवनी- २०८०) १६. युगको तेज (वरिष्ठ संस्कृतिविद् तथा साहित्यकार तेजेश्वरबाबु ग्वंग:को जीवनी २०८०), १७. जाडुगर एआई (बाल चित्रकथा २०८१), १८. 'साइबोर्ग' (बाल उपन्यास -२०८२) हुन्। त्यस्तै नेपाली गीत संगीतको क्षेत्रमा पनि उहाँको योगदान रहेको छ। एल्बम र चलचित्रमा सार्वजनिक उहाँका गीत र गजलहरू १. तिमीलाई निथ्रुक्कै रुझायो झरीले : गजल २०६७ (एल्बम बदनाम), २. अधुरो सपना (चलचित्र अधुरो सपना शीर्ष गीत २०७०) ३. तिमी कहाँको म कहाँको मैच्याङ (सेलो गीत २०७१) ४. पिरती गासौँ (पिरती गासौँ एल्बम शीर्ष गीत-२०७१) ५. विनाशकारी भुईंचालो सेलो गीत (२०७२) ६. थाहा छैन जवानीको झोँकमा के के भयो: गजल २०७४ (एल्वम: सम्मान) ७. कक्टेल जवानी (गजल २०७७) ८, आऊ अलि धेरै माया गरौँ हामी -आधुनिक गीत (२०७८) ९. नमन गुरु (संगीत तथा गायन २०८२ विद्यालय गान) १०, लाहुरे पल्टनमा(पूर्वेली गीत २०८२) लगायत गीत संगीतमा योगदान रहेको छ।

उहाँले दर्जन हाराहारीमा सम्मान तथा पुरस्कार हासिल गरिसक्नु भएको छ। साहित्यिक कदर पत्र (भक्तपुर एफ एम २०६८), सम्मान पत्र राष्ट्रिय उपभोक्ता मञ्च काठमाडौँ - २०७३,ज्यापु विशेष पदक - २०७६ (ज्यापु संस्कृति विकास कोष, काठमाडौँ), रागरागीनी गीत सङ्गीत सम्मान -२०७६ (भक्तपुर), सृजनशील सम्मान - २०७९ (चितवन), परिवर्तनशील सम्मान- २०८०(भक्तपुर), विराट नेपालभाषा तमुज्या (नेवारी) कविता प्रतियोगिता प्रथम पुरस्कार २०८०,सरस रत्न भूषण पदक -२०८०, सहकारी नाट्य लेखन तथा निर्देशक सम्मान - २०८०, डोटेली साहित्य सम्मान-२०८१, चर्मण्वती साहित्य सम्मान-२०८१, कदरपत्र कलिंग साहित्य सम्मेलन २०८१, कदरपत्र- सरस पाठशाला -२०८१ लगायतबाट पुरस्कृत तथा सम्मानित भइसक्नु भएको छ। प्रस्तुत छ उनै भर्सस्टाइल सर्जक जीतेन्द्र रसिक सँग पत्रकार तथा साहित्यकार यदुनाथ गौतमले गर्नुभएको साहित्यिक अन्तरवार्ता।

० साहित्य लेखन बाहेक अरू के मा व्यस्त हुनुहुन्छ ?

अहिले नेपालभाषामा नेवा: संस्कृतिका विषयमा दर्शनाचार्य/ विद्यावारिधि अध्ययन र रिसर्चमै व्यस्त छु। अर्को मेरो १८ औं कृतिका रूपमा बाल उपन्यास'साइबोर्ग प्रकाशन भएको छ। यही कृतिको प्रमोसनमा हल्का समय खर्चिरहेछु।

० बाल उपन्यास साइबोर्ग कस्तो उपन्यास हो ?

विज्ञानको उन्नतिले भविष्यमा कस्तो अवस्था सिर्जना हुन सक्ला भन्ने प्रश्नहरूको उत्तर खोज्ने प्रयास हो साइबोर्ग उपन्यास। खास गरी आर्टिफिसिलय इन्टेलिजेन्सको चरम विकास हुँदै जाँदा भविष्यमा त्यसले मानव

समुदाय माथि कस्तो धावा बोल्ने छ, कसरी व्यवस्थापन हुनेछ भन्ने विषयलाई यो विज्ञान उपन्यासमा रोचक ढङ्गले उठान गरेको छु। वैज्ञानिकहरूले सन् २०५० सम्ममा अर्धमानव (मानव मस्तिष्क चिप्स प्रयोग गरेर मानिसलाई मर्न दिने) निर्माण गर्ने जस्ता योजनाहरू अघि सारेका छन् । यदि त्यसो भयो भने के हुन्छ भन्ने भविष्यका सम्भावित जिज्ञासाका उत्तर खोजेर जिज्ञासु बालबालिकाका लागि आख्यान मार्फत पस्केको छु । यो उपन्यासले बालबालिकालाई मनोरञ्जन मात्र दिंदैन विज्ञानका रहस्यमयहरूको पनि उद्घाटन गर्नेछ। यो कृतिको माग विशेष गरि विद्यालयहरू (मा.वि. तह) मा बढी छ। कृति इर्टनल पब्लिकेसन काठमाडौंबाट प्रकाशन भएको हो।

० तपाईंको दृष्टिकोणमा साहित्य के हो ?

साहित्य जीवन, जगत् व्यवस्थापन र युग पुस्तान्तरण का लागि सुन्दर चेतना हो। जसले मानिसको चेतना बदल्न महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्दछ। साहित्य ब्रह्मा विष्णु महेश्वर हो। चेतना हो। मातृकाक्षरभित्रको एउटा रहस्यको उद्घाटन हो।

० तपाईंको कलम निकै लामो समयदेखि उत्तिकै चलिरहेका छन्, समय कसरी छुट्याईरहनुभएको छ ?

साहित्य लेख्नैका लागि भनेर कहिल्यै समय छुटाएर लेख्न बसिनँ। लेख्ने मुड चल्यो भने जुन कुनै बेला लेख्न बसिहाल्छु। जसरी अचानक सृजना फुर्छन् त्यसरी नै लेखनका लागि समय व्यवस्थापन गर्ने गर्छु। कहिले बाटामा हिंड्दा हिंड्दै, कहिले सवारी साधनमा यात्रा गर्दा गर्दै, कहिले सपनाबाट ब्युँझेर त कहिले आधारातमा पनि सृजना गर्छु। गीत गजलचाहिँ जब पानीमा रुझेर बाइकमा यात्रा गर्छु त्यो बेला बढी फुर्ने गरेको अनुभव छ।

० तपाईंका धेरै पुस्तकहरू प्रकाशनमा आएका छन् , प्रकाशनमा चुनौती छैन ?

१८ कृति मध्ये १६ कृति प्रकाशकहरूले माग गरेरै प्रकाशन गर्नुभएको हो। प्रकाशकहरूले माया गर्नुहुन्छ। पुस्तक बेचेर रोयल्टी दिनु हुन्छ खुसी लाग्छ। १६ मध्ये १४ कृतीको रोयल्टी पाएको छु। २ कृति "अलकापुरी भक्तपुर" र "गुलेली" बालकथा सङ्ग्रहको भने प्रकाशक गैह्र जिम्मेवार बन्दा मेहनतको फल रोयल्टी प्राप्त भएको छैन। उक्त कृतिहरूको सर्वाधिकार म सँगै सुरक्षित छन्। कृति प्रकाशकसँगै छ। एक-दुई पटक सम्झाएँ भोलि ..भोलि भन्दै तारेपछि बेवास्ता गरेँ। पुस्तक बेचेर प्रकाशकले कमाए लेखकलाई बेवास्ता गरे। यस प्रकारका प्रकाशक पनि छन् बजारमा। त्यस्ताहरूबाट चाहिँ अलि सचेत हुन थालेको छु। राम्रा प्रकाशक पनि बजारमा छन्। पछिल्लो समय चाहिँ पुस्तक माग भएपछि प्रकाशकसँग रोयल्टी कन्फर्म गरेर मात्र पुस्तकहरू लेख्ने गरेको छु। अरू ठिकै छ।

० जीवन र लेखनको बिच कस्तो सम्बन्ध पाउनुभयो छ ?

जीवन खाली पाना रहेछ। भोगाइ कलम बन्दो रहेछ।जब भोगाइलाई जीवनको खाली पानामा समेटेर लेखनको विविध नियम, ढाँचा र अवयवहरूसँग मिलाउन पुगिन्छ तब त्यो

विधागत सृजना बन्न पुग्दछ, जसले मानव जीवन र जगतको आवाज बोल्दछ । त्यसैले लाग्छ साहित्य वा लेखन र जीवनको सम्बन्ध एक सिक्काका दुई पाटो हुन् । साहित्यविहीन मानवलेचाहिं सिक्काको एक पाटो मात्र जीवन जिउँछन् भन्ने लाग्छ ।

० तपाईंलाई साहित्य लेखनमा निरन्तर लागिरहन भोक जगाउने तत्त्व के हो ?

मलाई साहित्य लेखनमा भोक जगाउने तत्त्व भनेको समाज, मुलुक, देश, सत्ता, थिति, बेथिति, प्रेम, घृणा, प्रकृति, मानव निर्मित प्रणाली, प्रकृति, विज्ञान निर्मित प्रणालीहरू नै हुन् । अर्को महत्वपूर्ण पक्ष सर्जकहरू हरेक शासकका प्रतिपक्ष हुन् । सर्जक कहिल्यै शासकका पक्षपोषण हुँदैनन् । सदा प्रतिपक्षमा रहेर सृजनामार्फत सुललित ढंगले खबरदारी गर्दै जनताका हित र चेतना समृद्धीका लागि लेखिरहन्छन् । साहित्य मार्फतनै एक युगको अवस्था अर्को युगको ऐनामा राखेर छर्लङ्ग देखाउने कार्य गरिरहेका हुन्छन् । कुनैबेला इतिहास लेख्ने प्रचलन नहुँदा साहित्य वा वाङ्मयकै माद्यामबाट इतिहासहरू लोक आख्यान बनेर बाँचीरहेका छन् । इतिहास कठोर हुन्छ । साहित्य सुललित । प्राचीन इतिहास खोज्न प्राचीन वाङ्मयको समेत अध्ययन भएको देखिन्छ । अब इतिहासको पाटो इतिहासकारहरूले सम्हालीसकेका छन् । साहित्यकार हरूले साहित्यको माद्यामबाट मनोरञ्जन,भविष्यको मार्ग सँगै विगत पनि कलात्मक ढंगले पाठकलाई दिएर एउटा युग शब्दमा बचाइराख्नु हो । जो भावी पुस्तालाई काम लाग्न सक्छ ।

० तपाईं कुनै साहित्यिक संस्थामा आबद्ध हुनुहुन्छ कि ?

आजीवन सदस्य ३ वटा साहित्यिक संस्थामा छु । नाम लिन चाहिनँ तर आजकाल निष्क्रिय छन् ती संस्थाहरू । अहिले कुनै पनि सक्रिय भएका साहित्यिक संस्थामा आबद्ध छुइन । साहित्यिक संस्थाहरूलाई आत्मनिर्भर बनाउन नसकेका कारण साहित्यिक संस्थाहरू समस्यामा छन् । कुनै पनि निकाय र क्षेत्रले ध्यान दिएको देखिन्न ।

० तपाईं आबद्ध संस्थाहरू के गरिरहेका छन् ?

माथि नै भने निष्क्रिय छन् ।

० हाल नेपालमा लेखकहरूको अवस्थालाई कसरी नियाली रहनुभएको छ ?

नेपाली साहित्य लेखन सतहमा कुदिरहेको छ । विगतमा जस्तो गहिराई पुग्न सकेको देखिन्न । पछिल्लो समय लेखन क्षेत्र फितलो बन्दै गएको आभास गर्छु ।

० साहित्यमा लागेर पाएको वा गुमाएको के महसुस गर्नुभएको छ ?

पाउनु र गुमाउनु के नै छ र ? पाएकै जीवन पनि त अस्थायी छ । एक दिन गुमाउनु नै पर्छ । पाउनु र गुमाउनु नियमित चक्र हुन् । तर साहित्यमा लागेर मैले जीवन र जगतलाई नजिकबाट नियाल्न पाएँ । जीवनलाई सन्तोषपूर्वक जिउन सिकेँ । अहङ्कार, ईर्ष्या र घमन्डबाट पर बस्न सिकेँ जस्तो लाग्छ । त्यसले जस्तो परिस्थितिमा पनि जीवन त आहा ..आहा..लाग्छ । यस्तो चेतनावोध साहित्यकै

कारण हो भन्ने लाग्छ।

o अब पाठक श्रोताले तपाईंको कुन नयाँ कृति पढ्न पाउँछन् ?

सायद बालकथा नै चाँडै बजार आउने क्रममा छ।

o मानव जीवनमा साहित्यको भूमिका कस्तो रहन्छ ?

साहित्यले मानिसलाई जीवनवोध गराउँछ। साहित्य नपढ्ने मानिसहरू मूर्ख लाग्छन् मलाई। उनीहरूका तर्क पनि तर्क जस्तो लाग्दैन, कोर्रा अनुभव जस्तो मात्र लाग्छ। सुगन्ध नभएको फूल जस्तो।

o तपाई नवसर्जकहरूबाट नेपाली भाषा साहित्यको उन्नयनका लागि के आशा राख्नुहुन्छ ?

नयाँ पुस्ता नै भविष्यका कर्णधार हुन्। दियोहरू निभ्दै जान्छन्। नयाँ दियोहरू त्यही पुराना दियोबाट सल्किएर मानव चेतनापुञ्जमा अझै उज्यालो छर्दै जानुपर्छ। अबका साहित्य युग अनुसारकै लेखिनुपर्छ। जसले अर्को सय वर्षपछिका पुस्ताका लागि पनि साहित्यिक जग बलियो बनाउन मद्दत पुग्दछ। जसरी हामी साहित्यको पुराना जगमा टेकेर यहाँ छौं। तर प्रविधि र समयसँग आफुलाई सँगै लान साहित्यकार चुक्नु हुँदैन।

o साहित्यिक सिर्जना ज्यूँदो हुनका लागि आवश्यक तत्त्वहरू के के हुन् ?

साहित्यकार भनेका योजनाकार हुन्। कुनै पनि सृजना लेखन गर्दा लक्षित पाठकलाई ध्यान दिएर सृजनायोजन गरिनुपर्छ। आफूले लेखेको साहित्य लक्षित पाठक बनेर र अरू कसैको सृजना वा लेख ठानेर पटक पटक सृजनालाई कसरी प्राण भर्ने र साहित्यिक रस र नियमहरूको समायोजनमा ध्यान दिन सक्नुपर्छ। जब आफूले गरेको सृजना आफै पाठक बनेर पढ्दा सन्तुष्ट हुँदैन तब सम्म परिमार्जन गरिरह्यो भने सृजनामा बलियो प्राण भर्न सकिन्छ र सृजना बाँच्न सफल हुन्छ।

o साहित्य लेखन यात्राका क्रममा अविस्मरणीय क्षणहरू छन् भने बताईदिनुस न।

सृजना कहिले काहीं त सपनीमै आउँछन्। जुरुक्क उठेर कापीमा लेख्छु। घरका सबै जना सुतेपछि लेख्न बस्छु। लेख्दा लेख्दै बिहानी हुन्छ। कहिलेकाहीं हिँड्दा हिँड्दै फरक मानिस वा परिवेश देख्दा गीत गजल लेख्छु ती कतिपय रेकर्ड भइसकेका छन्। यस्ता धेरै सम्झन लायक स्मरणहरू छन्। एउटा पल म यसरी सम्झन्छु कि, एकदिन म भक्तपुर सूर्यविनायकको बाटो हुँदै पाँचतल्ले मन्दिर जाँदै थिएँ। कहिलेकाही अनौठो संयोग हुन्छ। पोट्री स्क्वायरमा पुग्दा एक अप्सरा जस्ती युवती, कल्चर ड्रेस र आधुनिक ड्रेसको फ्युजनमा रहेकी मुस्कुराउँदे हिंडेकी उनलाई एक निमेषमात्र देखें। त्यस्ती सुन्दरी मैले कहीं कतै अझै देखेको आभाष गरेको छुइनँ। मैले आँखा झिमिक्क पार्न नपाउँदै उनी कुनै गल्लिबाट हराइसकेकी थिइन्। त्यही बेला मैले मोबाइल निकालेर नोटप्याडमा लेखें:

देखें र होस् उडायो, तिम्रो कक्टेल जवानीले
मेरो भाग्य नै जुरायो, तिम्रो कक्टेल जवानीले

मदिराको प्यालाभित्र, के नशा होला र त्यस्तो
ठाउँको ठाउँमै लडायो, तिम्रो कक्टेल जवानीले..

यो गीत धरानका गायक दीपेन्द्र खिम्दुङ राइले आफ्नो एल्वम 'दर्शन' मा समाहित गरी २०७८ सालमा बजारमा ल्याउनु भयो ।

अर्को एउटा गजल पनि त्यस्तै अवस्थामा सृजना भयो । २०६८ सालको कुरा हो । बनेपाको एउटा साहित्यिक कार्यक्रम सकेर यात्राका लागि पब्लिक बस चढ्न बस स्टप पुग्दा नपुग्दा पानी दर्कियो । एउटी बैशले भर्भराउँदो मनमग्न युवती पानीमा रुझ्दै सडक पार गर्दै थिइन । पानी उनको केस चुम्दै बग्दै बग्दै उनलाई भिजाउँदै उनको शरीरमै विलिन हुन खोजेझैं लाग्यो । त्यो दृश्यले मेरो साहित्यिक मष्तिष्क हलचल बनाइदियो । तत्कालै साथमा रहेको डायरीमा लेखेँ । उक्त गीत २०६९ मा गायक भुवन सुप्तिहाङ राइले आफ्नो एल्वमको शीर्ष गजलका रूपमा 'बदनाम' एल्वममा समावेश गरेर बजारमा ल्याउनु भयो । त्यो गजल उहाँले हङ्कङ अमेरिका लगायत थुप्रै कन्सर्टहरूमा गाउनु भयो । गजल राम्रै चल्यो ।

तिमीलाई निथ्रुक्कै रुझायो झरिले
अनि प्यास दिलको बुझायो झरिले ...

त्यस्तै लज्जावती उपन्यासको लेखन पनि २०६० सालताका सिन्धुपाल्चोकको रमेश विकलले लेख्नु भएको अविरल बग्दछ इन्द्रावतीको पेराफेरीबाट जन्मिएको हो । जहाँ लज्जावती झारसँग जीवनको पहिलोचोटी साक्षात्कार हुने मौका मिलेको थियो । मेरा हरेक सृजनाहरू परिवेशले जन्माएका छन् । यी नै मेरा स्मरणिय पलहरू हुन् ।

० समाज रूपान्तरणमा साहित्यको भूमिका कस्तो हुनुपर्छ ?

राम्रो साहित्य लेख्दै जाऊँ पढेका पाठकलाई छोयो भने पाठक रूपान्तरण हुन्छन् । त्यसपछि समाज । साहित्यबाट हुने रूपान्तरण अदृश्य हुन्छ । देखिँदैन । तर रूपान्तरण भइरहेकै हुन्छ ।

० मोफसलमा रहेर लेख्नेहरूलाई पनि केन्द्रमा ल्याउनको लागि के गर्नुपर्छ होला ?

युनिटी नै सबै भन्दा ठुलो कार्य हो । अग्रज सर्जकहरूले नव सर्जकलाई हात तान्नुपर्छ खुट्टा हैन । तर यहाँ कमै मात्र त्यस्ता सुन्दर र असल सर्जक भेटिन्छन् । म चाहीँ हरेक सर्जकलाई उतिकै सम्मान दिन्छु र मद्दत गरिरहेकै हुन्छु ।

० साहित्यिक प्रतियोगिता र पुरस्कार सम्मानप्रति तपाईंको धारणा के छ ?

मलाई खासमा प्रतियोगिता मन पर्दैन । त्यसैले प्रतियोगिताहरूमा थाहा पाएर कहिल्यै भाग लिएको छुइन । किनकि, अधिकांश साहित्यिक प्रतियोगिताहरू 'मेकर बन्न' थालेको थाहा पाएपछि खासै प्रतियोगितामा भाग लिने गरेको छैन । थोरैमात्र प्रतियोगिताहरू निष्पक्ष हुने गरेको पाएको छु । प्रतियोगितामा निर्णायक बन्दा आयोजकको स्वार्थ हाबी हुने गर्दा राम्रा प्रतियोगी पछाडि पर्ने वा पारिने गरिएको आफै निर्णायक हुँदा समेत भोगेको छु । पुरस्कार र सम्मानको कुरा गर्नु पर्दा कृति दर्ता गर्दै पुरस्कारमा पारिदिनुस् भन्दै हिँड्नेको लर्को देख्दा दिक्क लाग्छ । सर्जकहरूले मागेर पुरस्कार सम्मान लिनु हुँदैन । सर्जकको मूल्याङ्कन गरेर दिइने

पुरस्कार तथा सम्मान मात्र वास्तविक सम्मान हो । सर्जकले पुरस्कार र सम्मानको लोभ कहिल्यै गर्नुहुन्न । खासमा पुरस्कार सम्मान आफूले भन्दै नभनी कसैले योग्य ठानेर दिन्छ भने मात्र ग्रहण गर्नु पर्छ भन्ने मान्यतामा म छु । खासमा सर्जकले पुरस्कार र सम्मानका लागि लेख्ने नै हैन । नमागीकनै, नभनीकनै मूल्याङ्कन गरी दिइन्छ भने अपमान पनि गर्नुहुँदैन ।

० अन्त्यमा ?

मेरा भावनाहरू पाठक सम्म पुऱ्याउन शृङ्खला मासिकका प्रकाशक तथा सम्पादक दाजु प्रविण जोशीले यो अवसर दिनु भयो धेरै धेरै धन्यवाद । यदुनाथजी आफैमा साहित्यकार तथा पत्रकार हुनुहुन्छ । तपाईंसँगको संवादले साहित्यको क्षेत्रमा अझै केही गर्ने हुटहुटी जगाएको छ । तपाईं हाम्रो कलमले तानशाहहरू ढलेका छन् । जनताले एकपछि अर्को परिवर्तन आभाष गर्न पाएका छन् । चेतना परिवर्तनको परिणाम हामीले देखिने गरी होइन नदेखिने गरी यसको प्रभाव गहिरो परिरहेको हुनछ । शृङ्खला मासिक परिवार र तपाईंलाई विशेष धन्यवाद । ■

अपत्य शर्माद्वारा लिखित नवीनतम् कृति
मानव दासता र मुक्ति सङ्घर्ष
सर्वत्र बजारमा ।

प्रकाशक
शृङ्खला मासिक
बागबजार, काठमाडौं

मानव दासता
र
मुक्ति संघर्ष
अपत्य शर्मा